Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Державу не твориться в будучині,
Державу будується нині.
Це люди – на сталь перекуті в огні,
Це люди – як брили камінні.

Олег КАНДИБА

6 (473)
6 лютого
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЧАС МАЙДАНУ ГРЯДЕ

Зрозуміло, всі ми живемо новинами з Майдану. У столиці, як і в багатьох містах України та світу, він стоїть, тримається, трансформуючись у ту чи іншу форму протистояння владі, незважаючи на всі її підступні дії і намагання знищити його, розколоти, посіяти зневіру, страх. Підтвердження цього – викрадення і побиття активістів просто серед дня. Хіба не зрозуміло, що так нахабно може діяти лише сама влада через підпорядковані їй силові структури, добре знаючи, що покарання не буде. Уже цей факт має спонукати Майдан, кожного небайдужого боротись і стояти до перемоги.

Палять автівки і майно, викрадають і тортурують людей. І зрозуміло, у ці жорна жорсткої війни влади з народом потрапляють навіть не активісти, не журналісти... На одному з телеканалів побачив сюжет, у якому молодий чоловік бідкається, що спалили автівку, хоч він участі в акціях не брав, що далекий від політики. По-людськи шкода людину, яка, можливо, збираючи копійку до копійки, купила авто... Але що владі до проблем простої людини, вона воює з народом і не розбирає, хто, за її визначенням, винен чи ні. І згадався мудрий вислів: якщо ти не займешся політикою, то політика займеться тобою. Крайня хата, кажуть, горить першою.

Та викликали роздуми дві новини. Насамперед про встановлення в Києві на постаменті вождя світового пролетаріату пам'ятника «Межигірському золотому унітазу» як символу корупції, марнотратства і злодійства українських можновладців. І це не лише сміх, а й, як на мене, попередження. З цього приводу згадалась давня притча... Послав один володар своїх митарів збирати данину. Повертаються. «Що говорить народ?» – питає він. – «Та ремствує, противиться, нарікає», – відповідають податківці. – «Ідіть ще раз по данину!» – наказує володар. Пішли. Повертаються. І знову він їх питає, що говорять піддані. – «Та плачуть, проклинають тебе і нас...» – «Нічого, потерплять», – говорить князь і втретє посилає збирачів податків. Пішли. Повертаються. – «Що говорить народ?» – запитує володар. – «Та вже не плачуть, не ремствують, а сміються». – «Уже більше по данину не йдіть, – говорить можновладець. – Готуйтесь до повстання...»

Оцей самий «золотий унітаз» і символізує стан доведеного до відчаю українського народу.

А інша новина, що Азаров, Арбузов, Клюєв уже давно мають австрійські паспорти, теж символічна. Ось такі вони наші очільники. Публічно ревно вимагають від усіх дотримання законів, організовуючи катівське побиття мирних людей, самі ж злочинно порушують закони, бо в Україні, здається, подвійне громадянство не дозволене. А хіба цинічність, фальшивість, дволикість нашої влади лише у цьому?

Азаров, покинувши прем'єрське крісло, на приватному літаку без митного контролю спокійнісінько вилетів у родинні маєтки в Австрії. Не в Тамбов, не в Митний союз, а в Євросоюз. А пам'ятаєте, з якою люттю він доводив, що нас краще майбутнє чекає лише на шляху до Азії. І коли тепер чую слізне побивання про долю українців, України голови фракції ПР у парламенті – мільйонера, а може, і мільярдера О. Єфремова чи того ж «захисника трудящих» на дорожезному авто П. Симоненка та іже з ними, у мене завжди виникає запитання: коли українці змиють з тіла своєї Вітчизни цей бруд, цю облудність, цю фальш?

Час гряде. Майдан стоїть.

Богдан ВІВЧАР

ЛАУРЕАТИ

ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Визначили лауреатів премії імені Лесі Українки за 2013 рік.

У номінації «Літературні твори для дітей та юнацтва» перемогу здобула Надія Гуменюк за книгу «Шуршик В. та інші: Казки з Яринчиного саду» (видавництво «Навчальна книга – Богдан»).

Книжку відомої львівської художниці Вікторії Ковальчук «Про фею Дорофею» (видавництво «Апріорі») відзначили у номінації «Художнє оформлення книжок для дітей та юнацтва».

Серед переможців – вистава Запорізького академічного обласного театру юного глядача «Я не прощаюся...» (за оповіданням О. Артеменко). Її визнали найкращою театральною виставою для дітей та юнацтва.

У номінації «Кінотвори для дітей та юнацтва» перемогу здобув творчий колектив повнометражного дитячого фільму «Іван Сила».

НАРОДНА СПРАВА

ЛЕПТА КОЖНОГО ЦІННА

Оргкомітет з організації Музею шани Т. Шевченка висловлює подяку за збір коштів на створення та облаштування музею в сумі 1332 грн.:

ініціаторові збору – голові Снятинського РМО «Просвіта» М. Попадюку,

директорові Орелецької школи ЗОШ I–III ст. М. Харуку,

голові первинного осередку «Просвіти» М. Порейко.

Збір благодійних коштів на музей триває.

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиросердечно вітають культурно-громадського діяча, почесного просвітянина, члена Правління міського об'єднання товариства **СТАНІСЛАВА ШУМЕГУ з 80-річчям.**

Своєю багатогранною плідною працею, діяльною участю у важливих громадсько-політичних акціях, своєю людською щедрістю Ви зробили й робите значний внесок у процеси духовного відродження України. Знаємо й високо цінуємо Вашу самовідданість і просвітницьку працю на благо рідного краю.

Глибока пошана і щира подяка за Ваші книги й виступи на культурно-просвітницьких заходах, за активну просвітницьку працю, що сприяє підвищенню духовності, національної свідомості й патріотизму молоді.

Щиро дякуємо за працю розуму і серця, спрямовану на формування Української держави, активну життєву позицію і діяльність зі створення надійної духовної та інтелектуальної основи розвитку суспільства та особистості.

Ми горді тим, що маємо такого сина України.

Від душі бажаємо міцного здоров'я, творчого натхнення і многих благословенних літ!

З роси і води!

З повагою
Голова ІФ ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО,
відповідальний секретар ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Наталія СИНИЦЯ

У «ПРОСВІТІ»

РІШЕННЯ

Правління Івано-Франківського обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

31.01.2014 р. ***м. Івано-Франківськ***

Як відомо, заходами обласної влади і «Просвіти», у часі святкування 200-річчя Тараса Шевченка передбачена організація на громадських засадах Музею народної шани Т. Шевченка в НД «Просвіта» м. Івано-Франківська. Для цього організований збір благодійних коштів. На сьогодні вже певна частина коштів зібрана. Серед жертводавців є обласна організація Партії реґіонів.

Однак,

виходячи з того, що «Просвіта» є колективним членом «Майдану», який (з ініціативи молодіжних лідерів) звернувся до нас із пропозицією повернути кошти, отримані від Партії реґіонів;

зважаючи на те, що Партія реґіонів як правляча партія несе безпосередню відповідальність за кризову ситуацію в Україні, зрадницькі Харківські угоди, антиукраїнський мовний закон, зрив євроінтеґрації, криваві жертви на Майдані та багато іншого;

враховуючи рішення обласної ради щодо припинення діяльності Партії реґіонів та Комуністичної партії, а також те, що ні обласна організація Партії реґіонів, ні обласна організація Компартії до сьогодні не розпущені,

Правління обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВИРІШИЛО:

1. Прийняти зазначені кошти (14 860,00 грн.) від обласної організації Партії реґіонів лише в разі відмови жертводавців від членства в Партії реґіонів (двотижневий термін), що не дозволить використати ці кошти Партією реґіонів проти українського народу (на фінансування «тітушок» і т. ін.).

2. З метою недопущення політичного піару та спекуляцій на імені Т. Шевченка, дискредитації «Просвіти» і Майдану, не приймати кошти від політичних партій. Ніхто не може мати монополії на патріотизм, підтримку святої справи, благодійність потрібно вершити особисто чи від імені колективів, без політичних спекуляцій.

3. Закликати всіх учасників Майдану, найперше – молодіжних лідерів, депутатів різних рівнів максимально сприяти збору коштів на цю праведну українську справу.

4. Правління «Просвіти» висловлює впевненість у перемозі Майдану і в тому, що ми власними, народними, коштами і зусиллями за підтримки обласної ради організуємо Музей народної шани нашого українського генія.

Рішення ухвалили одноголосно 31 січня 2014 року Божого.

Цей документ 02.02.2014 р. оприлюднили на івано-франківському Майдані і його одноголосно підтримали. Це ще раз підтверджує, що «Просвіта» і Майдан – єдині.

Голова Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

СЕСІЇ РАД

УХВАЛИЛИ БЮДЖЕТ І ВИСЛОВИЛИ НЕДОВІРУ

На другому пленарному засіданні 27-ої сесії обласної ради із 86 депутатів, які взяли участь у таємному голосуванні, за недовіру голові облдержадміністрації Василеві Чуднову (сам він, хоч був офіційно запрошений, на сесію не прийшов) проголосували 77, проти – 0, двоє депутатів утрималися, сім бюлетенів визнали недійсними. Голова обласної ради Василь Скрипничук тут же підписав рішення облради з цього питання. Відповідно до закону висловлення обласною радою недовіри голові облдержадміністрації двома третинами голосів депутатів означає, що Президент України повинен своїм указом звільнити В. Чуднова із займаної посади.

На початку ж сесійного засідання головуючий Василь Скрипничук оголосив заяву депутата Івана Шкіндюка про вихід із фракції Партії реґіонів. Голова фракції ВО «Свобода» в облраді, координатор Штабу національного спротиву в області Василь Попович звернувся до присутніх на сесії членів фракції ПР, аби вони публічно покинули цю партію, на якій лежить вина за криваві катування, каліцтва і смерть активістів Євромайдану, в іншому ж разі – залишили сесійну залу.

Тих депутатів-реґіоналів, хто на цей заклик не зреаґував, члени громадського формування, що забезпечує охорону адміністративних приміщень обласної ради, випровадили з зали. Щоправда, вже трохи пізніше цим дуже обурився В. Чуднов і виступив із гнівною заявою.

Далі сесія внесла зміни до окремих реґіональних цільових програм. Депутати ухвалили обласний бюджет на 2014 рік та внесли зміни до цьогорічного обласного бюджету.

Про дату проведення третього пленарного засідання сесії буде повідомлено.

СУД І СУТЬ

А ПРОКУРАТУРА ПРОТИ

Прокуратура Прикарпаття звернулася до суду з позовом про визнання незаконним рішення про недовіру голові Івано-Франківської облдержадміністації Василю Чуднову, яке ухвалила 3 лютого Івано-Франківська обласна рада.

Як зазначається у повідомленні прокуратури, своїм рішенням обласна рада порушила передбачену законом процедуру висловлення недовіри голові облдержадміністації. Зокрема, як вважають у прокуратурі, при ухваленні рішення порушені вимоги Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації».

«Обласна рада має право висловити недовіру голові облдержадміністації за результатами заслуховування його звіту перед відповідною радою. Однак, відповідне питання не було включене до порядку денного засідання сесії обласної ради та звіт голови облдержадміністації не був заслуханий», – зазначають у прокуратурі.

Нагадаємо, що з 2008 року Василь Чуднов очолює Івано-Франківську обласну організацію Партії реґіонів.

ОТАКОЇ!

ВОНИ ВЖЕ У ЄВРОПІ

Азаров, Арбузов і Клюєв мають австрійські паспорти

Сергій Арбузов, Андрій Клюєв і Микола Азаров мають паспорти громадян Австрії. Про це заявила співголова групи «зелених» і «Європейського вільного альянсу» у Європарламенті Ребека Гармс під час виступу у Страсбурзі, повідомляє Радіо «Свобода».

«Арбузов, Клюєв та Азаров – люди, на яких лежить відповідальність за насилля й терор в Україні, – володіють паспортами Австрії та можуть вільно відвідувати ЄС», – сказала вона. А ще додамо, що вони володіють такими величезними маєтками, придбаними за награбовані в Україні гроші.

«Про це ми довідалися від наших австрійських колеґ. Вони можуть вільно виїжджати за межі країни, тоді як саме на них лежить відповідальність за насилля в Україні», – розповіла євродепутат.

Гармс закликала ЄС запровадити санкції проти високопосадовців, які відповідають за застосування насильства проти учасників мирних акцій протесту в Україні.

«Саме обмеження їхнього в'їзду до ЄС від нас вимагає український народ. Цим особам слід впровадити дуже суворий візовий режим. Натомість пересічним громадянам треба полегшити цей доволі складний процес надання дозволів на в'їзд до ЄС», – зазначила Гармс.

Зазначимо, що, згідно з законодавством, громадянин України не може одночасно бути громадянином іншої держави. У статті 19 закону «Про громадянство України» йдеться в про те, що «добровільне набуття громадянином України громадянства іншої держави, якщо на момент такого набуття він досяг повноліття» є підставою для втрати громадянства України.

Як повідомляли австрійські ЗМІ, колишній прем'єр Микола Азаров одразу після звільнення полетів до Австрії на приватному літаку. І вивіз туди чимало багажу, який митниця не оглядала. Зараз Азаров нібито перебуває у Відні, у свого сина, і планує залишатися там надовго.

Раніше «Українська правда» писала, що син Азарова має дозвіл на проживання в Австрії.

В той же час у Партії реґіонів неодноразово дорікали лідерові опозиційного УДАРу Віталію Кличку за нібито наявність у нього дозволу на проживання в Німеччині та США.

Крім того, 24 жовтня 2013-го «більшість» проголосувала за поправки про те, що особа, яка має право на постійне проживання на території іноземної держави, вважається такою, що не проживає в Україні. Це може завадити Кличкові кандидувати на посаду Президента. А чому це не стосується Азарова, Арбузова, Клюєва, які керували й керують Україною?

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Кошти для Майдану

Для Майдану жертвують гривні, євро, злоті, рублі і ліки. Зокрема, із 24 по 27 січня для фінансової підтримки Майдану громади і трудові колективи Івано-Франківщини зібрали 679,4 тис. грн., 1 350 євро, 437 американських і 100 канадських доларів, 200 польських злотих, 20 угорських форинтів та 1 000 рублів.

Як повідомила прес-служба Штабу національного спротиву в області, крім грошей, прикарпатці жертвують також картки на пальне і ліки. Кошти на підтримку активістів, які відстоюють наше право жити в демократичній правовій державі, внесли зокрема Романія Навроцькі, колективи «Прикарпаттяобленерґо», «Промприладу», «Облавтодору», багатьох дитсадків і шкіл, працівники облдержадміністрації та виконкому Івано-Франківської міськради, сільські громади Чорнолізців, Стриганців, Підлісся, Побережжя, Ямниці, Марківців з Тисменицького, Маріямполя, Межигірців – Галицького, Ворони і Винограда Коломийського районів і багато інших.

Народна рада Верховинщини

У Верховині на загальнорайонному вічу, в якому взяли участь депутати районної ради, представники селищної і сільських громад, духовенство та активісти, зокрема і ті, хто брав участь у протестній акції на Майдані в столиці, ухвалили рішення про утворення Народної ради.

Її очолив депутат районної ради свободівець Іван Маківничук, якого, як зазначає веб-сайт Верховини, підтримала більшість місцевих активістів.

До радикальних дій, зокрема штурму будівлі райдержадміністрації, вони не вдавались. Мовляв, двері адміністрації відчинені й ніхто не перешкоджає людям заходити. Наша мета – не штурмувати приміщення, а домогтися відставки голови райдержадміністрації В. Гондурака», зазначив активіст.

Держава – це я?..

Під час нинішніх революційних подій сталися наймасштабніші порушення прав людини за час незалежності України. Про це зазначив суддя міжнародного трибуналу щодо колишньої Юґославії в період 2002–2005 рр. Володимир Василенко, який також протягом десяти років представляв Україну в комісії та Раді ООН з прав людини. За словами Василенка, «навіть тоді, коли був Радянський Союз і все суспільство було під жорсткою опікою КҐБ, від 1989-го до відновлення незалежності України відбувались масові демонстрації та протести, але й тоді комуністичний режим не застосовував таких жорстких і нелюдських методів проти громадян України й таким чином не порушував права людини». Але хіба це арґумент для Януковича? Він майже Людовік XIV.

Вчитель року

Завершився обласний змаг XIX Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2014», в якому взяли участь 75 педагогів – переможців районних турів. За підсумками змагання визначили п'ятірку найкращих учителів, котрі й представлятимуть Прикарпаття на Всеукраїнському етапі конкурсу навесні в п'яти українських містах.

Найкращих педагогів традиційно визначають у п'яти номінаціях. У 2014-му – це «директор школи», «світова література», «початкові класи», «трудове навчання», «географія». Отож у номінації «директор школи» перемогла Тетяна Мирошниченко (Івано-Франківська приватна школа-садок «Перша ластівка»), «світова література» – Лариса Іроденко (Надвірнянська школа № 3), «географія» – Галина Судук (Калуська школа № 6), «початкові класи» – Любов Попович (Слобідський НВК Коломийського району), «трудове навчання» – Ігор Риндич (Тлумацька гімназія).

ПОЗИЦІЯ

НЕ НАДЯКУЮСЬ!..

Дякую вам, Вікторе Федоровичу!

Саме так, я дякую Вікторові Федоровичу Януковичу. Дякую за те, що моя 13-річна донька, яка ще вчора не цікавилася нічим, окрім смартфонів та корейської поп-музики, сьогодні стежить за новинами, а в групах в соціальних мережах не обговорює макіяж, лахи і хлопців, а вступає в непримиренну боротьбу з тими, хто намагається нападати на майданівців.

Дякую вам, Вікторе Федоровичу, за сусіда Петра, який ще вчора думав, куди поїхати на заробітки, щоб зробити євроремонт, купити дружині шубу, а дітям – планшети і ноутбуки, а сьогодні він одягнув помаранчеву каску і став на барикаду пліч-о-пліч з таким же, як і він, чоловіком Іваном–Романом–Василем–Михайлом, який учора ще теж думав про те, як назбирати грошей і влітку відвезти родину до Єгипту чи бодай Туреччини.

Дякую вам, Вікторе Федоровичу, за студентів, яких ще вчора не цікавило ніщо, окрім того, як скласти сесію, згодом отримати диплом і кудись «звалити». Сьогодні вони борються за своє майбутнє, щоб нікуди «не звалювати».

Дякую вам, Вікторе Федоровичу, за українських лікарів, які ще вчора прийом хворого починали з того, у скільки йому обійдеться лікування. Сьогодні вони самовіддано бігають під кулями, рятуючи поранених, скалічених. Сьогодні вони готові приймати в інших областях, якнайдалі від Києва, майданівців, аби захистити їх від переслідувань. Сьогодні вони не чекають закінчення зміни, а готові без перепочинку працювати добами.

Дякую вам, Вікторе Федоровичу, за батьків, які ще вчора думали тільки про те, як нагодувати свою дитину, одягнути і вивчити. Сьогодні вони думають, як зробити, щоб майбутнє їхньої дитини було кращим.

Дякую вам, Вікторе Федоровичу, за народ, який ще вчора називали «лінивим», «байдужим», «несвідомим», «непатріотичним», який ще вчора ділили на Схід і Захід. А сьогодні мій народ стоїть на барикадах, захищаючи свою свободу. Стоїть Петро з Тернополя поряд із Максимом з Полтави чи Володимиром із Дніпропетровська. Вони досі ніколи не бачили один одного.

Не надякуюсь вам за те, що пробудили український люд від, здавалось, летаргічного сну. Але прошу вас: ідіть, ідіть геть разом зі своєю бандою, бо лихо вам буде!..

Софія ПРАВЕДНИК
(за матеріалами Інтернет-видань)

ВРАЖЕННЯ СХІДНЯКА

МАЙДАН ІСТОРИЧНИЙ... МАЙДАН НАЗАВЖДИ

Україна нині – це неосяжний Майдан. Він так чи інакше є у кожному місті чи селі. Він у Києві, Івано-Франківську... Він живе, димить зігріваючими багаттями у бочках, вибухає революційними гаслами... Його всіляко намагаються знищити, розколоти, дискредитувати влада. А він стоїть, живе, бореться. Бо головне – він назавжди поселився у наших душах і серцях. І тому він переможе. Подаємо враження з Майдану січеславця. З ними варто ознайомитися.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ ІЗ БІБЛІЇ

Майдан Незалежності, частина Хрещатика – маленька територія у самому центрі Києва, оточена та порізана барикадами – Вільний Острів, де панує свобода думки і доброго слова, взаємна доброзичливість і повага, частина цивілізованої Європи, куди прагне українська нація, що вирвалася з колоніальних пут. У будь-який час доби – ні недопалка, ні папірця, ні плювка – чистоту підтримують тисячі мешканців цього Острова Свободи, що поділені на обласні (за козацькою традицією) сотні й проживають у багатомісних армійських наметах з опаленням, готують їжу на польових кухнях та прилаштованих для цього металевих бочках.

Внутрішній порядок забезпечує служба охорони та нічних дозорів. Свої «прикордонники» – у нічний час в бронежилетах, шоломах та щитках для захисту ніг – несуть службу на зовнішніх барикадах – кордонах території Правди, Свободи, людської Гідності.

Своя фахова медслужба надає потрібну допомогу та контролює санітарний стан території. Є достатня кількість біотуалетів. Діє суворий «сухий закон», а тому – жодного запаху алкоголю. Навіть у новорічну ніч при зібранні на Майдані, Хрещатику, прилеглих до них вулицях та Печерських пагорбах близько 1 млн. людей, обійшлося без випивки – люди були поглинуті виступами зі сцени та цікавим святковим концертом.

Немає дурнів і хуліганів, немає «своїх» злодіїв, а залітних оперативно виявляють і здають міліції.

Майдан повстав, бо у народу урвався терпець слухати брехливі обіцянки та «ініціативи Президента» стосовно «покращення», шляхів розвитку держави...

Людей Майдану об'єднали загальнолюдські цінності й християнська мораль. Люди прагнуть мати державу, вільну від політичних мародерів та бандитсько-олігархічних кланів, що набивають свої бездонні кишені мільярдами доларів, безсоромно здертих із населення – від пенсіонерів, службовців, педагогів, медиків, до дрібних та середніх підприємців, державу без корупції, що, як ракова пухлина, проникла в усі структури суспільного життя та загальмувала його розвиток, державу без суддівського свавілля, що дощенту зруйнувало судову систему, державу без бандитів у погонах, що не захищають людей від злочинців, а у якомусь садистському чаді безкарно полюють на громадян...

Про це ще тисячоліття тому попереджало Святе Письмо: «Нечестиві кружляють навколо, бо нікчемні з синів людських піднеслися» (Пс. 11, 9).

ДЕНЬ ЯК ЩОДЕНЬ

Весь душевний дискомфорт від усвідомлення стану, що настав у державі, якимось дивним чином почав вивітрюватися, щойно були зроблені перші ранкові кроки по цій загадковій території від пропускного пункту барикади.

На Хрещатику стоять армійські намети з написами областей і міст, заклики і гасла, димок з труб обігрівних пічок та кухонь. Усміхнені, привітні обличчя людей, щирі привітання, довірлива розмова... У душі щось перевернулось...

Перед будинком Київміськдержадміністрації – велика жива прикрашена ялинка. На сходах до КМДА перед вхідними дверима – невелика загорожа для розділення потоків людей туди і звідти, на загорожі – плакати, гасла, інші написи.

У очі впадає заголовок «Вести из Симферополя», а нижче – текст:

«Сегодня пропуск в рай мне дан, и я уехал на Майдан». Сказано ВСЕ!

Дорогою на Майдан – ще один пропускний пункт – «Козацька залога»; вусаті козаки в одностроях пропонують чай...

І ось – Майдан. Стела Незалежності, «євроялинка», на головній сцені священик готується до ранкової молитви, з котрої починається день на Майдані. Душа виривається з грудей...

Реєстрація на вул. Інститутській: запис у сотню, отримання номерного пластикового браслета на руку (внутрімайданська перепустка), значка і стрічки євроукраїнських кольорів, місця 1х2 м «житлоплощі» для сну і відпочинку, такого ж розміру термоізоляційної підстилки та двох армійських ковдр.

О 9-тій – сніданок, о 9.30 – шикування, колона вирушає до апеляційного суду для підтримки подання про звільнення арештованого євромайданівця. Прокурор до суду не прийшов, слухання перенесене; арештований буде зустрічати новорічні і різдв'яні свята за ґратами.

РОЗПОРЯДОК НА ЗАВТРА

Вечірній Майдан стає багатолюдним. Зі сцени лунають виступи промовців, майстрів художнього слова, співаків і музикантів... До мікрофону підходить ведучий і оголошує, що мужніх захисників Майдану вітає Павлоградська громадська організація «Громадянська позиція» з козацького краю і вважає їх справжніми захисниками Вітчизни й волелюбного духу українського народу. Після побажання стійкості та снаги у відстоюванні загальноєвропейських цінностей, високих ідеалів демократії і свободи, заклику за козацьку волю, за щасливу долю «будьмо, гей!» – у відповідь багатотисячний Майдан відгукнувся скандуванням «Будьмо, гей!»... Вечірня програма триває...

Та ось пролунало повідомлення: даішники заблокували рух двох фур із продуктами. Негайно формується колона біля двох тисяч майданівців і прискорено рухається у бік Житомирської. Даішників відтіснили і по живому коридору пропустили і далі супроводили транспорт до місця призначення.

Життя майданівців структуроване і чітко організоване. Ввечері сотники у координаційному штабі отримують завдання на наступний день. Пробудження о 7.00, о 8.00 – збір сотні й отримання кожним або групою свого завдання: охорона порядку у місці розташування і визначеній території, охорона визначених об'єктів, участь у організованих акціях протестів і ходів, допомога кухні тощо.

Сніданок – о 9.00, далі – виконання програми. Обід – о 14.00, вечеря – о 20.00.

Харчування – безоплатне. Меню – просте, але калорійне. На сніданок – салат із капусти й буряка, канапки: з паштетом, маслом і сиром, ковбасою; каша гречана з тушонкою чи макарони по-флотськи, або куліш, чай з варенням, медом. На обід додається суп чи борщ. Вечеря – подібна до сніданку. На Святвечір була традиційна кутя за прадавнім рецептом. Оплата продуктів, медпрепаратів, посуди, дров, приміщень, автомобілів – за рахунок добровільних пожертв громадян – киян, гостей, майданівців, що приїздять з усіх областей.

Для цього на Майдані та Хрещатику організовано з десяток пунктів збору коштів: в опечатані прозорі скриньки, кожна з яких знаходяться під постійною охороною двох осіб, люди опускають свої пожертвувані гроші. Переважно – люди щедрі. Є пункти приймання теплих речей і продуктів. На одному з них, розповідають, прийняли відро меду під назвою «Нейтралізатор блювотного порошку «Ґарант Конституції»...

Противники Майдану підло – які самі, такі і їхні вчинки – розповсюджують плітки про те, що десь хтось поїхав до Києва і привіз звідти тисячі гривень. Можливо і поїхав, та не на Майдан, а на Банкову чи Маріїнський парк, і там отримав платню за свою ганебну «послугу». Або ще одна мерзотна байка, що ніби Майдан – «это скопище бомжей». Так, є такі спроби це зробити: з прилеглих до Києва міст і областей привозять таких відловлених осіб і спрямовують їх на Майдан, але внутрішня охорона швидко їх виявляє, приводить у визначене місце, де з ними ретельно розбираються. Їх годують – їдять, як нібито востаннє – і після поради їм їхати «додому» та дуже суворого попередження випроваджують.

Василь КУШЛЯК, *м. Павлоград Дніпропетровської області (Січеславщини)*

(Закінчення буде)

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

ЛІТОПИС БУРШТИНА

У Бурштині пройшла презентація книжки Андрія Міліченка «Бурштинове сяйво», яку видали завдяки проекту «Незнані сторінки Бурштина». Це хроніка участі жителів Бурштина в 1980–1991 рр. у виборюванні незалежності України.

Міський голова Петро Курляк охарактеризував книжку як «невидиму спіраль, яка єднає буремні важкі 90-ті зі сьогоденням». Книжка стала одним із перших подарунків до 460-річчя першої писемної згадки Бурштина, яке відзначатимуть у вересні.

На презентації були учасники подій, про які розповідає видання, громадськість міста, представники міської ради й Аґенції місцевого економічного розвитку. Усі висловили подяку авторові А. Міліченку за увіковічення борців за волю України.

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

ЗА УКРАЇНУ – В ПОСТІ Й МОЛИТВІ

У наміренні за спокій і мир в Україні Івано-Франківський митрополит Володимир Війтишин закликав вірян Івано-Франківської архієпархії та Коломийсько-Чернівецької єпархії до безперервної цілодобової молитви та посту.

Синод єпископів УГКЦ доручає вірним «продовжувати у храмах, монастирях та семінаріях безперервну цілодобову молитву, відповідно до порядку, визначеного отцями-парохами та настоятелями», і закликає всіх щодня о 21-ій годині «єднатися в спільній молитві за Україну» та до приватних молитов.

Нагадаємо, що по закінченні кожної Божественної Літургії вірні проказують молитву митрополита Андрея Шептицького за кращу долю українського народу «Всемогутній безсмертний Боже, Отче Господа нашого Ісуса Христа...». А ще до Всеукраїнської щоденної молитви о 21-ій годині закликали духовні пастирі з трибуни київського Майдану.

МАЙДАННА ПОЕЗІЯ

* * *

Немає «москалів» між нас,
нема «бандерів»,
А є – знедолений вкраїнський люд.
І є сім'я міжгірських ненажерів
Захочуть – милують, а схочуть,
то й уб'ють.
Брати зі Сходу, плачем разом з вами,
Коли в копальнях ваші діти мруть
І серце розривається у мами,
В моєї мами, як на шахтах дзвониб'ють.
А батько твій не може самокрутку
Від трепету в руках одразу запалить,
А мій в той час сльозу ховає хутко –
Біда не в нас. Та в нас також болить...
З Донецька ти, а я живу у Львові,
Приїдь у гості, хлібом поділюсь.
Не страшно, що різниця є у слові
Я іншого, мій братику, боюсь.
Боюся тих, хто ділить нас з тобою
(а сам в той час витесує гроби).
Боюся тих, хто кличе нас до бою,
Мовляв, хай чубляться
«презренные рабы».
У мене на столі лиш картоплина,
А ти, хтозна, чи й вчора їв...
Я вже не хочу, щоб моя родина,
Й твоя також плекала упирів!
Немає «москалів» між нас,
нема «бандерів»,
Є люди! Є Вкраїна! Ти і Я
І купка є «міжгірських людожерів»,
Та не вони... А ми – одна Сім'я!

Автор невідомий

* * *

Мені наснилось, що вони зустрілись –
Убитий в Крутах й вірменин Сергій.
В саду едемськім на травичці всілись:
«За що тебе?» –
«За Україну, друже мій».
«Ти знаєш, і мене за неї вбили,
Та це було вже років майже сто.
Тоді померли ми, щоб ви нам жили,
А вас вбивають... Вас тепер за що?»
«Ти пам'ятаєш, друже.
Звісно, пам'ятаєш,
Як біло-біло в нас цвітуть сади.
І ти цей запах п'єш. І ти його вдихаєш...
Я б все віддав, щоб хоч на мить туди».
«А я ще ввечері узяв дівча за руку
Й тихенько так до серця притулив.
Тоді не знав, що Бог уже розлуку
Навіки на землі нам присудив.
Під Крутами стояли ми стіною.
В очах не страх, а злість до ворогів.
Большевики ладналися до бою,
Я йшов на смерть... а жити так хотів».
«Мені твій попіл стукав, брате, в груди.
Я – вірменин, а теж Вкраїни син.
Не мав у серці й крапельки облуди,
За те й убив мене проклятий поганин...»
Мені наснилось, що вони зустрілись –
Убитий в Крутах й бородач Сергій.
В саду едемськім на травичці всілись:
«За Україну нас вбивають, брате мій...»

Оксана МАКСИМИШИН-КОРАБЕЛЬ

КОРОНА

З часів Тутанхамона,
Михальди й Соломона
Цей світ – гучний театр,
Де кожен грає роль:
І раб, і пан вельможа,
На все те воля Божа, –
Артист, відважний лицар,
І блазень, і король.

Товпляться біля трону, –
Чатують на корону.
Ерцгерцоги, барони.
Й придворні холуї...
Буває, що й нікчемі
В трагікомічній сцені
Вдається підхопити
Й приміряти її.

Та лиш звитяжцю духа
Не ріже обруч вуха...
Там щит і меч в надійних,
Міцних, твердих руках, –
Стоїть його держава,
Живе в народі слава
Про мудрого владику
При ньому і в віках.

Степан ДАСЕВИЧ

СХІД І ЗАХІД: ЄДНАННЯ В ДОЛЯХ

КАРПАТСЬКІ СТЕЖКИ ХРИСТІ АЛЧЕВСЬКОЇ-МОЛОДШОЇ

(Продовження. Поч. у № 3–5)

Згодом, у 1921 році, один із братів Ольги Кобилянської, повертаючись із російського полону в Буковину, відвідав Христю Алчевську-молодшу. Як зазначає О. Кобилянська, він «ледви пізнав її по ще завше гарних ласкавих очах, які світилися в марному личку». Зауважимо: це був рік першого за радянщини голоду в Україні 1921–1922 років.

…Ще двічі потому приходили Ользі Кобилянській листовні вісті від її «Меві». А потім настала невідомість, сумно-тужливе очікування на відповідь. І тою відповіддю-вісткою стало повідомлення з радянської України про смерть Христі Алчевської-молодшої, «гарної людини з сонцем на устах», як відгукувалася про неї Ольга Кобилянська.

* * *

...З Гуцульщини Христя Алчевська разом із матір'ю здійснила поїздку до Львова. Тут відбулася її перша зустріч з Іваном Франком. Цій пам'ятній зустрічі передувало листування, ініціатором якого була сама Христина Алчевська. Ще 27 грудня 1905 року вона листовно звертається до Івана Франка: «Високошанований Пане Добродію! Мені спало на думку одіслати Вам свої поезії – перший зшиток, які частиною були надруковані, а решта ще залишається поки що в мене дома. Я гадала їх оддати в «Літературно-науковий вісник», але раніше хочу з Вами порадитися, чи варто се робити? Вибачайте за те, що насмілююся турбувати Вас, хоч особисто Вам незнайома. Тільки у неньки моєї є книжка «В поті чола» з Вашим підписом («Славній ювілярці Х. Д. Алчевській»)...» Тут Христя Алчевська веде мову про подарунок ювілярці – Христині Данилівні Алчевській, яка 1897 р. відзначала 35-річчя своєї педагогічної праці, – збірку оповідань І. Я. Франка, яку вручила їй у Харкові дружина Каменяра О. Ф. Франко (Хоружинська).

І ось у Львові зустріч відбулася. Христя Алчевська згадує: «На запросини моєї мами він ласкаво до нас прийшов у готель Жоржа, дуже чемний, стриманий, уже літній, але з уважними блакитними очима і ще не білим, а злегка рудим волоссям, що кучерявилось йому на голові. Майже весь час він слухав, що ми йому з мамою говорили, і зрідка тільки розпитував про освіту мас на Вкраїні та наші враження з російського життя. Я досить несміливо прохала його зробити мені власноручного написа на його «Мойсеї» та на альбомчику, що лишиться мені на вічний спогад про мою зустріч з ним. Він узяв перо в руки і процитував на письмі ці свої слова:

Мовить Єгова:
«І будете ви свідки мені
З краю світа до краю,
Що лиш духа кормильців з усіх
Я собі забираю.

Хто вас хлібом накормить, той враз
З хлібом піде до гною,
Та хто духа накормить у вас,
Той зіллється зі мною...»

Іван Франко

З поворотом Христі Алчевської до Харкова налагодилось творче і плідне листування її з І. Франком: Каменяр став для неї визнаним авторитетом на літературній ниві. Вона надсилає до «Літературно-наукового вісника» свої поезії, очікуючи на критику і поради І. Франка, ділиться з ним своїми думками, сумнівами. В листі до І. Франка від 24 листопада 1906 р. вона пише: «Насамперед дуже дякую за відповідь мені, а потім – засилаю рукопис із трьома дрібницями... Хочу побалакати з приводу прози. Я знаю, в чому одна з найголовніших багатьох моїх хиб. Власне: се, так сказати б, теоретичність в белетристиці; я ще не вмію конкретно-художніми образами мислити, не можу втілити повністю своїх поглядів... Через те саме (в даваємому оповіданні) про «панночку» я не змогла інакше говорити, як лише в сухих коротеньких фразах... Чи можливо такі речі друкувати?..»

Іван Франко був незаперечним авторитетом для Христі Алчевської-молодшої, а вона для нього – здібною ученицею.

...У 1907 році в Москві видавництво Ситіна випустило з друку першу поетичну збірку Христі Алчевської. До збірки були включені 60 віршів, поема «Згага краси», уривок зі щоденника «На роковину», а також переклади українською мовою трьох пісень П. Ж. Беранже. Збірку молода поетеса присвятила своїй матері – відомому українському педагогу і просвітителю, авторці понад 1150 статей на педагогічну тематику Христині Данилівні Алчевській (1841–1920) з посвятою «Тобі, що свій народ кохаєш»...

Національно-патріотичні мотиви звучать у поезії «Дві сестри», що включена до збірки. В ній авторка символічно змалювала прагнення двох половин України – Галицької і Наддніпрянської до визволення з-під австрійських і російських лабет і об'єднання в одній державі. А в основу вірша «В Карпатах», як і «Тече Джонка по камінняхъ...» і «Спомин» із цієї збірки лягли враження від перебування у серпні 1906 р. в Карпатах.

Збірка Х. Алчевської мала теж символічну назву – «Туга за Сонцем». Рефреном у ній звучали рядки:

...Великее Сонце! До тебе взиваю:
Пошли своє світло на землю до нас!
Благаю я Правду, благаю природу,
Щоб всіх ідеал нас від темряви спас!..

Збірка викликала, як писала поетеса, «цілу бурю нападів на мене за недосконалість моєї творчості». На захист творчого набутку Христі Алчевської виступив Іван Франко в рецензії, опублікованій у сьомій книжці за липень 1907 р. журналу «Літературно-науковий вісник». Згадує сама поетеса: «Його рецензія на мене... відзначалася глибокою аналізою моїх почувань, намірів і юнацьких років та інтуїтивно вгадувала причини такої моєї творчості, хоч Франкові не були відомими обставини моїх дитячих літ, умови мого виховання й ті впливи, під які підпала моя юність... Між тим Іван Франко починав свою статтю про мене дуже спокійно, як психолог, що відразу збагнув, де треба шукати джерел моїх тем та імпульсів моєї творчості. Ось дещо з того, що він тоді помітив і відразив дуже лагідно: «Перед присвятою (матері) – портрет авторки, гарної дівчини в народнім (гуцульськім) строї, і від усієї збірки пахне молодістю, дівочою грацією та несвідомою кокетерією. Авторка якось так природно, мимовільно рисує перед нами свою вдачу, трохи тужливу, трохи меланхолійну, та в основі більше веселу й артистичну. Її тягне до себе всяка краса й усе поетичне: кольористі крайобрази, кольористі ефекти різних пір року, колоритні люди... Ще кілька слів про мову Христі Алчевської. Вона має претензію на добірну, чисту мову, і справді, деякі віршики з боку мови бездоганні... З тим усім у авторки видно талант і деякий розмах фантазії, та треба їй багато працювати над собою, щоб розвити ті задатки її природи».

...Творче спілкування Христі Алчевської з Іваном Франком продовжувалося майже до відшестя Каменяра у потойбічний світ. У сплетінні подій і повідомлень Першої світової війни, у хвилини душевного сум'яття поетеса не забуває свого Учителя. 27 вересня 1914 р. із Харкова вона листовно звертається до нього: «Високоповажний і Дорогий наш Учителю! В мене тільки й думки, що про Вас. Що з Вами діється у Львові? Моє розбите горем серце цілує в думці кожний нещасний камінчик на вулицях славного старого міста і плаче, і плаче. Боже, скільки сліз пролито, скільки думок зруйновано, скільки замірів пропало! Згадую той веселий, любий час, коли сиділи у Вашій господі й розмовляли з Вами. Напишіть мені, що ще живі Ви, що не забули на колишніх друзів... Від галичан чула, що Ви у Львові. Щиро стискаю Вам руку. Цілую Вам руці. Х. Алчевська.»

Володимир МОРОЗЮК,
член НСПУ

(Далі буде)

ДУХОВНЕ

ЗБРОЯ ПРОТИ ЗЛА

МАТИ БОЖА З МЕДЖУҐОР'Я – ЦАРИЦЯ МИРУ ГОВОРИТЬ: ДАЮ ВАМ ЗБРОЮ ПРОТИ ВАШОГО ГОЛІАФА. ЦЕ ВАШІ П'ЯТЬ КАМЕНІВ.

1. МОЛИТВА

Богородиця запрошує нас молитися серцем.

Що таке школа молитви Богородиці?

Вона говорить: «Це зустріч із найулюбленішим другом. Ісус – найкращий Друг». Спілкуватися, розповісти Ісусові все в присутності Марії – це молитва. Ісус відповідає в молитві, через природу, через людину, яку зустрічаємо, через різні події, які відбуваються в нашому житті. Бог постійно говорить. Тільки ми не вміємо Його слухати, помічати.

Як цього навчитися?

Богородиця запрошує нас в школу молитви. І вчить нас. Будь ласка, якщо вирішили іти в школу Марії, зробіть в родині одне місце молитви. Поставте хрест, ікону Богородиці, поставте Біблію, запаліть свічку і приходьте щодня на зустріч з Ісусом. Розмовляйте з Ісусом і все віддайте Йому через серце Марії. Почніть дружити з Ним. Богородиця говорить: «Якщо буде справжня дружба з Ісусом, нам не потрібно нічого боятися». Ми можемо завжди на Нього покластися. Найкращий друг – Бог.

Молитва нас змінює. Марія говорить: «Залишіться в тиші серця з Ісусом, щоб Він вас преобразив, змінив». Є така приказка: Скажи мені, хто твої друзі, і я скажу, хто ти. З ким ти дружиш, таким ти є. Якщо це буде Ісус, Марія, ми будемо схожі на них. Кожна молитва серцем нас преображає. Богородиця запрошує нас молитися щодня. Не виправдовуватися, що немає часу. Вона говорить: «Дорогі діти, проблема – не час, проблема – любов». Якщо когось любиш, знайдеш час. Нехай Бог буде на першому місці в нашому житті. Потрібно щодня починати й закінчувати всі справи молитвою. Молитися до Святого Духа на початку дня, перед кожною молитвою, роботою, справами чи зустрічами. Щоб Він нас вів.

Богородиця дає нам в руки вервицю і говорить: «Я даю вам найсильнішу зброю проти диявола». Вервиця в руці – це рука Богородиці в моїй руці. І не потрібно нічого боятися. Вона говорить: «Якщо ви втомлені, не бачите сенсу, без радості, хворієте – візьміть в руки вервицю і побачите, що ця проста молитва творить чудеса». І запрошує молитися вервицю серцем у наших родинах щодня всі частини: радісні, страсні, славні , світлі таїнства.

2. СВЯТЕ ПИСЬМО

Богородиця запрошує нас щодня читати Святе Письмо. Вранці прочитати декілька слів Євангелія разом з усією Церквою. Є два послання, якими Богородиця хоче, щоб ми жили щодня: молитися всі частини вервиці й читати Біблію.

Вранці, коли прокинемося, прочитаймо те, що говорить Ісус: «Господи, промов тільки слово, і зцілиться душа моя», «До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова - життя вічного», «Господи, Твої слова – світло на моєму шляху». Якщо ви не читаєте щодня Святе Письмо, то почніть. Тому що без Святого Письма ми загубимося. Так, як сказав святий Єронім: «Той, хто не знає Святого Письма, не знає Ісуса Христа».

В одному з послань Богородиця говорить: «Нехай Святе Письмо буде вам світлом, яке освітлює ваші кроки в темряві, яка огортає землю». Я не маю світла, якщо не читаю Євангеліє. Важливо вранці прочитати Євангеліє, щоб мати світло, шлях і ціль. Особливо потрібно читати Святе Євангеліє в наших родинах. Щоб ми знали, що мій Бог говорить, Він не мовчить. «Хочу, щоб Бог знову народився у ваших родинах через насіння Святого Євангелія», навчає Богородиця.

3. СПОВІДЬ

Богородиця запрошує нас до сповіді серцем – віддати своє минуле Ісусові. Скільки людей, які приїжджають у Меджуґор'є, далекі від Бога, в гріху. Але скільки перетворень, скільки людей саме в Меджуґор'ї розуміють: «Я повинен змінити своє життя, залишити своє минуле, очистити своє серце від гріха, простити всім, простити самому собі». В одному з послань Богородиця промовляє: «Єдине, що ви маєте, що ваше – це гріх. Відкиньте всю гордість, поклоніться Моєму Сину, ідіть до сповіді, очистіть своє серце». Не може бути миру в наших серцях, якщо там є гріх, неможливість простити самому собі.

Щомісяця Богородиця кличе нас до сповіді. Якщо зробимо щось не так, потрібно негайно сповідатися, негайно просити прощення і не дозволити злу запанувати у наших серцях. Кожна сповідь – зцілення нашого серця.

4. ПІСТ

Богородиця запрошує нас постити на хлібі й воді. Кожну середу і п'ятницю відмовлятися від чогось, до чого прив'язані. А найсильніший піст – піст на хлібі й воді. Так ми вчимося страждати – маленькі жертви з великою любов'ю.

Навіщо? Тому що ми розбалувані, йдемо широкою автострадою, хочемо все мати, все собі дозволити й гадаємо, що це воля. Ні, це не так! Воля – це цілковита незалежність від усього, крім Бога. «Молитвою і постом, – говорить Богородиця, – ми можемо зупинити навіть війни». Це сильне знаряддя і наша зброя. Ми навчаємося страждати й об'єднуємо наші маленькі страждання із жертвою Ісуса.

5. ЄВХАРИСТІЯ

Найважливіше і ціль, до якої хоче привести нас Богородиця – це Євхаристія. Вона говорить: «Поставте Святі Дари, Євхаристію в центр вашого життя. Поклоняйтесь моєму Синові, причащайтеся. Коли ви поклоняєтесь моєму Синові, я – з вами». Важливо підготуватися до Святої Літургії молитвою, очистити серце сповіддю. Підготуватися родинам молитвою на вервиці перед Літургією.

Вона промовляє: «Хочу вас вести до Серця мого Сина Ісуса». Дуже важливо підготуватися до зустрічі з Ісусом. Вона також говорить: «Я не важлива, важливий мій Син. Я хочу вас привести до мого Сина». І через молитву на вервиці, через Святу Літургію ми можемо підготуватися й прожити цей момент так, як у Меджуґор'ї.

Потрібно часто приймати Святе Причастя, бо ж Ісус говорить: «...без мене нічого чинити не можете ви», «Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя». Центр нашого життя – Євхаристія.

ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ

У РЕЗОНАНСІ ЗІ СВІТОМ

Уже стало традицією для творчих людей Коломийщини гуртуватися навколо редакції газети «Вільний голос», яка розповідає про них чи публікує їхні твори. І ось нещодавно відбулася літературна зустріч з нагоди виходу в світ нової збірки лауреата літературної премії імені Тараса Мельничука, члена НСЖУ, просвітянина Івана Війтенка «Світанкові гами». Журналісти й літератори слухали вірші в авторському виконанні, вели з поетом дружню розмову про його творчість.

– Без поезії не мислю свого життя, – відповідав на запитання присутніх автор семи поетичних збірок. – Знаходжу час для віршів. Відповідальність моя до слова зросла, адже на зборах обласної організації Національної спілки письменників України мене прийняли в свої ряди. Отож ідеться про серйозний рівень літератури...

Ініціатор творчої зустрічі, член НСПУ, лауреат багатьох літературних премій Василь Рябий зазначив, що автор збірки як людина творчого неспокою володіє тонким відчуттям слова, талановито, на льоту схоплює настрої мінливого світу і, в резонансі з ним, передає дивовижну гаму емоцій і почуттів – пристрасть і кохання, ніжність і самовідданість, смуток і радість, – гармонію поєднання людини й природи...

– Іван Дмитрович – поет лірики, – зауважив член НСПУ, лауреат літературної премії імені Тараса Мельничука Ярослав Ясінський. – Він описує красу природи, метафорою підсилює деталі. І ми немов стаємо свідками всього переданого, раніше непоміченого нами, ми переживаємо разом з автором. Його поезія легко сприймається, приносить радість і втіху читачеві.

Лауреат Мельничуківської премії Василь Михайлищук порадував присутніх гумористичною присвятою, яку подарував авторові «Світанкових гам».

У творчому колі спілкувалися з Іваном Війтенком літератор зі Снятинщини Степан Григорчук, директор Коршівської школи Василь Іваничук, вчитель-методист, відмінник освіти України Галина Никируй, члени НСЖУ Василь Ніньовський, Михайло Слободян, журналісти редакції Вікторія Кохан, Мирослава Грушевська та інші.

Головний редактор Валентина Близнюк висловила вдячність за творче зібрання, запевнила, що «Вільний голос» і надалі буде уділяти увагу творчості літераторів. Іван Війтенко, в свою чергу, подякував за знайдений час для знайомства з його новою збіркою. На завершення зустрічі всі побажали поетові міцного здоров'я, натхнення і творчих успіхів.

Ігор ЗВАРИЧ, *м. Коломия*

КНИГИ КРАЯН

ПРО ГОРІШКИ І ГОЛУБА

Добру справу роблять автори, даруючи бібліотекам свої книжки. Це письменники Михайло Андрусяк, Василь Рябий, Микола Васильчук та інші. Серед них – наш земляк, головний редактор «Буковинського журналу», директор Чернівецького музею Володимира Івасюка – Мирослав Лазарук, який подарував нашій бібліотеці книжку з віршами для дітей «Де поділися горішки?» та повістю про дитинство «Голуб на черешні».

З цікавістю читається повість, адже вона – біографічного характеру. Автор розповідає в ліричному ключі про себе і своїх братів Василя і Любомира, їхні пригоди в рідному селі та Рахові, а також у піонерському таборі в Ланчині. Запам'ятовується епізод, коли на родинне подвір'я Лазаруків ступила аґресивна працівниця райвно, яка поскаржилась, що діти не вчать російську мову, не знають, що слово «ланкова» перекладається не як «ланковая», а як «звеньевая».

Повість «Голуб на черешні» наповнена поетичним ліризмом, адже знаємо Мирослава Лазарука як поета, відзначеного багатьма преміями. Тому доречно для повноти вражень зацитувати вірш із поетичної частини книжки, виданої в Чернівецькому видавництві «Букрек»:

У зими ім'я холодне,
Білі вії, білий сміх,
Шубка біла – зараз модна,
Замість кучериків – сніг!
А в очах – крижини сині,
Ще синіші, як в озер,
В сонця – промені осині,
Непривітні. Ледве стер
Їх малюнки навіжені
Я з веселого вікна,
Аж на білім гобелені
Знов підморгує вона
Із ім'ям холодним, наче
Біла зірка на воді,
То підстрибує, мов м'ячик,
Не лишаючи слідів,
То гойдає валунами,
Де до лісу шлях проліг,
То над нами, то між нами
Скрізь лунає білий сміх.

Бажаю читачам доброго знайомства з новою книгою нашого знаного земляка, щоб розширити знання з літератури рідного краю.

Віра ТОРОВАТОВА,
завідувачка бібліотеки № 3 для дітей

КОНКУРСИ

ЗАДЛЯ РОЗВОЮ КРАЮ

Щороку обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка оголошує конкурс на здобуття премії імені Марійки Підгірянки. Цьогоріч ми теж не відходитимемо від традиції і чекаємо на учасників конкурсу, результати якого **будуть підбиті 15 квітня.**

Конкурс проводиться в чотирьох номінаціях: **література, публіцистика, мистецтво,** а також – **за активну просвітянську роботу.**

Отже, чекаємо на вас, літератори, митці, публіцисти, художники, громадські активісти. Звертатимемо увагу на вашу участь у просвітянській роботі. Адже право рекомендувати вас мають Правління районних, міських та обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Не забудьте додати стислу анотацію, довідку про автора, витяг із протоколу первинного осередку «Просвіти»!

Чекаємо на ваші роботи **до 5 квітня.**

Нагадуємо, що роботи приймаються тільки за 2013 рік.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

ЗА ЩО ТЕРПІТИМУТЬ НАЩАДКИ

«Хочеш жити – умій крутитись», – нині ледь не основне правило успішних людей. Та народні цілителі Завадівські, що на Тернопіллі, запевняють, що існує так званий кармічний закон, від якого потерпатимуть покоління нащадків.

Основними видами кармічного бізнесу є торгівля самогоном, м'ясом та гуманітаркою, заявив Андрій Завадівський. Це ті ремесла, які не приносять жодної користі для людей. Наприклад, якщо продавець самогону збув пляшину дешевого пійла пропащому п'яничку, який задля цієї отрути виніс останнє з хати, добра для своїх дітей та внуків хай не чекає. Розплатою стане алкоголізм котрогось із них. Можу навести приклади з кількох знайомих родин.

Також продаж м'яса не принесе нічого доброго. Кармічною розплатою стануть безпричинні недуги. Не добре продавати гуманітарку. Адже це доброчинність і її повинні роздавати безкоштовно. У цьому випадку, щоб вберегти себе від поганої карми, варто використовувати спеціальні обереги, але найкраще – таким промислом не займатися.

До нас часто звертаються бізнесмени, котрі не можуть «підняти» свій бізнес. Ми з радістю допомагаємо, однак лише тим людям, котрі займаються корисною справою. Ми ніколи не привертаємо велике багатство, але лише стільки, скільки людина потребує для життя. За великі статки, здобуті незаконним шляхом завжди чекає розплата. Пам'ятайте про цей духовний принцип, краяни та «власть імущі».

Сьогодні кожен із нас має усвідомити, що головне не скільки грошей у тебе в гаманці, а кількість близьких та рідних, які зібралися за столом.

Сповідуйте ці істини і будьте щасливі.

За газетними матеріалами підготував
Михайло РУДКОВСЬКИЙ

ВАРТО ЗНАТИ

КАРКАДЕ, або СУДАНСЬКА ТРОЯНДА

Взагалі-то це національний єгипетський напій, його ще називають червоним чаєм. Заварюють його із квіток гібіскуса, який росте у тропіках. За останні роки він став дуже популярним і в нас.

Чай із гібіскуса дуже корисний. Його вживання зміцнює стінки судин, реґулює їхню проникність і кров'яний тиск. Запам'ятайте чудову властивість червоного чаю: **гарячий** підвищує тиск, **холодний** – знижує. Антоціани, які є в гібіскусі, мають яскраво виражену Р-вітамінну активність. Чай справляє спазмолітичну і сечогінну дії, поліпшує загальний стан організму. Флавоноїди, які є в ньому, посилюють дію анціанів, допомагають очищенню організму, виводять з нього непотрібні продукти обміну. Каркаде стимулює виробления жовчі й підвищує захист печінки від шкідливих впливів, поліпшує метаболізм. До того ж, убиває деякі хвороботворні мікроорганізми, є глистогінним засобом.

У червоному чаї є лимонна та аскорбінова кислоти. Червоний чай безпечний для людей із хворими нирками, бо він не містить щавлевої кислоти.

Запам'ятайте: чай із каркаде не заварюють, а варять. Але треба це робити не в металевому посуді і не в жорсткій воді, тоді чай буде рубіновий, а не брудно-сірий. Найкраще для одержання доброго і смачного напою класти не менш як одну чайну ложку каркаде на склянку окропу.

Класичний чай фараонів готують, засипавши у скляний чайник 15 г каркаде і залиявши 200 мл окропу (85–90°С), потім закрити кришкою і варити 10 хвилин на слабкому вогні. Можна додати цукор.

Для приготування холодного червоного чаю треба взяти 200 мл готового чаю каркаде, 1 чайну ложку цукру, колотий лід. Цукор кладуть, варячи каркаде (ті ж 10 хвилин на слабкому вогні), потім охолоджують і додають колотий лід. Якщо варити чаю більше, то відповідно збільшуються і пропорції. Холодний каркаде можна зберігати в холодильнику 2–3 дні.

Можна приготувати червоний тонік. Для цього беруть 20 г каркаде, 10 г сушеної малини, 10 г сушеної шипшини, цукор до смаку. Малину й шипшину подрібнити, покласти в скляний чайник, додати каркаде, цукор, залити півлітрою окропу. Варити на слабкому вогні 10 хвилин, настоювати 30 хвилин. Пити по 2–3 чашки за день.

Для виведення з кишківника токсинів і важких металів дуже корисно з'їдати розмоклі при заварці каркаде пелюстки, які є цінним продуктом харчування.

Леся БОКА

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ГНАТ

Українська мова недолюблює частого зіткнення голосних, тож і не дивно, що інколи голосні, котрі стоять на початку слова, кудись зникають із вимови, а згодом – і на письмі. Скажімо, давнє «пішла Анастасія» тепер звучить уже як: «пішла Настя», роблячи мову мелодійнішою, не такою крикливою.

Таке ж сталося і з ім'ям Гнат, яке давно вже втратило в українців потрібне хіба що заїкам початкове (ба навіть і кінцеве) «і»: (І) гнат (ій).

Основа ж цього наймення примандрувала до нас із Римської імперії. Походить воно, на думку одних дослідників, од латинського слова іґнораре (не знаю, не відаю), найближчим похідним якого є слово іґнотум (невідомий, незнаний). Тепер дехто пов'язує це ім'я зі словом іґніс – вогонь чи іґнео – вогненний. У Польщі це ім'я має навіть форму Жеґота від давнього жечь (спалювати).

Родиною імені є й слова: інкогніто (від інкогнітос – той, хто невідомий), іґнорувати (удавати, що чогось не знаєш, не помічаєш) та ряд інших.

До цієї родини належить чимало українських прізвищ: Гнатко, Гнатків, Гнатів, Гнатенко, Гнатківський (можливо, від назви села – Гнатки), Гнатюк, Гнатчук, Гнатченко, Гнатусь, Гнатусенко, Гнатик, Гнатенчук тощо.

У різних народів ім'я звучить по-різному: Гнат (в українців), Ігнатій (у росіян), Іґнаци, Жеґота (в поляків), Іґнас (в алтайців та хакасців), Іґнасіо (в іспанців)...

ЛЕОНТІЙ, ЛЕВКО, ЛЕОНІД

Чи не першими з давніх народів описали лева єгиптяни. Лев (по-давньоєгипетському лябу) – цар звірів, один із найсильніших серед них. Отож кожному з батьків, які колись так щиро вірили в слово-талісман, хотілося, аби його син хоч би трохи мав сили й витривалості отого царя звірів. Із цього бажання, напевне, й народилася «мода» на ім'я Лео (у римлян), Леон та Леонід (у греків), а від них і в нас: Лев та Левко тощо. З імені Леон у греків та Лев у слов'ян згодом народилися й «батьківські», сімейні наймення: Леонід (закінчення «-ід» тут рівнозначне нашому «-ич» (Левович, Львович). Остання форма (Львович) у нас з'являється під впливом схожих форм польської і російської мов. Українському словотворенню притаманніша форма Левович, син Лева (а не Льва).

Згадані форми, зокрема родовий відмінок від цього імені, завжди вживала, наприклад, велика українська поетеса Леся Українка. Скажімо, в рядках «Лісової пісні» («Лісовик: Ні, людський хлопець, дядька Лева небіж, Лукаш на ймення»; або «Килина: Ні, то я жартома... (Завважує Лева) О! дядьку Леве!»). Цю ж форму родового відмінка пропонує й «Українсько-російський і російсько-український словник імен».

До ряду згаданих наймень належить й ім'я Леонтій, а також жіноче ймення Леонтина, досить поширені в недавні часи.

Ім'я Лев відоме багатьом народам: Леонід, Леон, Лео, Левко, Ліонель, Ліонелло, а також Іуда (Лев) – у євреїв, Аббас (Лев) – в арабів, Леонт, Ліон, Леопольд, Левель, Леонел, Леон тощо. Воно стало також основою безлічі прізвищ: Левенко, Лев, Левченко, Левчук, Левчик, Леоненко, Леонович, Левончук (Лівончук), Леонтіїв, Леонов, Левусь, Леонтович, Леонтовченко.

Прізвища від наймення царя звірів побутують і в інших народів: Леві, Левене, Талеві, Левель, Левінзон, Слевінсон, Левін, Левіс, Льоб, Льобель, Левинський тощо.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА
ЛЮТИЙ

(Закінчення. Поч. у № 5)

16 ЛЮТОГО

185 років від дня народження **Ісидора Шараневича** (1829–1901), історика, дослідника стародавнього Галича, громадського діяча й педагога у Галичині, уродженця с. Козарі тепер Рогатинського району.

75 років від дня народження **Ореста Івасика,** громадсько-культурного діяча, архітектора-конструктора, члена Правління і Ради МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, члена Клубу української інтеліґенції ім. Б. Лепкого, автора трьох віршованих збірок: «Герої буднів», «Зоря весни», «З руїни воскресне Україна».

17 ЛЮТОГО

65 років від дня народження **Наталії Синиці (Турчин),** громадсько-культурної діячки, інженера, відповідального секретаря ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, почесного члена «Просвіти», члена Клубу української інтеліґенції ім. Б. Лепкого, майстрині народної творчості Прикарпаття, лауреата премії ім. Марійки Підгірянки (2002) і Всеукраїнського параду вишиванок (2013), уродженки с. Стецівка Снятинського району.

19 ЛЮТОГО

80 років від дня народження **Василя Довірака** (1934–1994), письменника, автора книжок «Кров і квіти», «На вістрі долі», уродженця с-ща Печеніжин Коломийського району.

20 ЛЮТОГО

120 років від дня народження **Ярослава Івашкевича** (1894–1980), польського письменника, перекладача й громадського діяча, творчість якого пов'язана з Прикарпаттям.

21 ЛЮТОГО

Міжнародний день рідної мови.

22 ЛЮТОГО

200 років від дня народження **Оскара Кольберга** (1814–1890), польського фольклориста й етнографа, композитора, автора чотиритомної фольклорно-етнографічної праці «Покуття» (1882–1889).

23 ЛЮТОГО

110 років від дня народження **Романа Савицького** (1904–1974), композитора, поета, вчителя приватної гімназії в Станіславі (тепер – м. Івано-Франківськ).

24 ЛЮТОГО

440 років з часу **виходу у світ першої друкованої в Україні книги «Апостол»,** виданої Іваном Федоровичем (Федоровим) у Львові.

90 років від дня народження **Стефанії Дейчаківської-Гурко,** поетеси, авторки збірок «Три джерела», «Співуча тиша», «Метастази міста», «На відчутності межі» та «Буремні роки», виданих у Канаді, книжок «Подруга Галина» та «Заповідь віків», надрукованих в Україні, уродженки с. Ямниця Тисменицького району.

70 років від дня народження **Адріана Юрія Угорчака,** краєзнавця, педагога, завідувача Музею освіти Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, лауреата премій ім. І. Вагилевича (1996) та В. Полєка (2011), автора книжок, путівників, багатьох статтей у часописах і збірниках, відповідального секретаря альманаху «Краєзнавець Прикарпаття», уродженця с-ща Заболотів Снятинського району.

25 ЛЮТОГО

День народження **Лесі Українки** (1871–1913), великої української поетеси, громадської діячки.

26 ЛЮТОГО

105 років від дня народження **Миколи Тимківа** (1909–1985), майстра народного різьблення, уродженця с. Москалівка (тепер – у складі м. Косів).

Підготував ***Петро АРСЕНИЧ***

ВАРТО ЗНАТИ

ПРОФІЛАКТИКА ЗАСТУДИ

Найбільше до застуд схильні маленькі діти і люди поважного віку. Але навіть у розквіті сил можна застудитись.

Вірусні захворювання легше попередити, ніж вилікувати. Особливо важливо тримати ноги в теплі. На роботі майте змінне взуття та, на випадок, якщо ви намочите ноги, запасні шкарпетки. Ще одним фактором, який послаблює імунітет, є недосипання. Спіть – доки не виспитесь, але не менше семи годин на добу. Не нервуйте.

Реґулярно вживайте вітамін С. Він допомагає виробленню в організмі інтерферону, який вбиває віруси й мобілізує лімфоцити на боротьбу з застудою. Вітамін С є в квашеній капусті, лимонах, апельсинах, шипшині, чорній смородині й таблетках. Обов'язково включіть у свій раціон кисломолочні продукти.

Щоб активізувати імунну систему організму, потрібно щодня вживати по 15–20 крапель настоянки ехінацеї, женьшеню або елеутерококу.

Звичайно, найнадійніший спосіб вберегтися від застуди – це використати перевірений народний засіб – часник, який містить активні антивірусні речовини – фітонциди. Для профілактики достатньо 1–2 зубчика часнику в день.